

Cílem předložené práce je objasnit postavení a úlohu středověkých poutních míst na Blízkém východě a v Egyptě v náboženském životě židovské společnosti na základě hebrejské cestopisné literatury 12. až 16. století. Tento záměr se pojí se snahou o historický náčrt tří rozličných projevů poutě: poutě (alija le-regel) do Svaté země (Erec Jisra'el), poutě za účelem usazení se v Erec Jisra'eli (alija), a především kultu svatých míst (zijára), které však společně představovaly a vyjadřovaly jeden aspekt, jímž byl vztah Židů k Erec Jisra' eli v daném období. Práce se soustředí na proměnu, vývoj a vzájemné ovlivňování těchto tří jevů, při němž se stýkaly tradice Židů ze Západu i z Východu, a jejich odraz v hebrejské cestopisné literatuře.

Hlavní prameny práce tvoří cestopisy židovských poutníků a seznamy svatých míst, avšak vedle těchto zdrojů disertace bohatě využívá i dokumenty z Káhirske genízy, obsahující soukromou nebo obchodní korespondenci, a v neposlední řadě i hebrejská díla historické a literární povahy. K těmto primárním židovským pramenům můžeme přiřadit arabská literární a historická díla, která sporadicky přinášejí zprávy o židovských svatých místech a jejich pouti. Z arabské historické literatury poskytují nejcennější zdroj informací o dějinách Židů a jejich sakrálních stavbách al-Maqrízí a Mudžíruddín al-Hanbalí. Vedle tohoto druhu arabské literatury jsou neocenitelným pramenem poutnické průvodce (al-Harawí), protože zmiňují svatá místa společně jak muslimům, tak Židům a přinášejí i informace o rituálním chování "uživatelů" těchto míst. Přihlédnuto je i k raně křesťanské cestopisné literatuře a k dílům českých cestopisců - Martinu Kabátníkovi a Kryštofu Harantovi.